

מנחה למדריך עבור שיעור: לוקחים אחריות על הכסף שלנו.

מה צריך לעשות לפני השיעור?

מחברים?

באתר 2 גרסאות: מצגת לשימוש מקוון ומצגת להורדה לשימוש לא מקוון. לכל מקרה, הורידו את המצגת לשימוש לא מקוון למחשב או לכונן נשלף.

טלפונים ניידים?

בררו אם התלמידים יוכלו להשתמש בטלפונים חכמים לפעילויות. אם לא, היעזרו במצגת לשימוש לא מקוון.

מה אומרים?

השתמשו בהערות המצגת כדי למקד ולדייק את התכנים והדיון.

עם מי מדברים?

אם אינך המורה - שוחחו מראש עם מורה או איש קשר שיהיה נוכח.

איך נתאם ציפיות?

- ✓ שוחחו מראש עם איש הקשר לפחות יומיים מראש על:
- ✓ תאריך ושעת המפגש
- ✓ מנהל בית הספר מודע לפרטי המפגש
- ✓ איש הקשר הנוכח ואחראי לנושא משמעת התלמידים

ודאו עם איש הקשר ש:

- ✓ יש בכיתה מקרן
- ✓ יש גישה לאינטרנט (אם לא, השתמשו במצגת לא מקוונת)
- ✓ לתלמידים מותר להשתמש בטלפונים חכמים ויש בכיתה גישה לרשת אלחוטית (אם לא, השתמשו במצגת לא מקוונת)

שיעור "לוקחים אחריות על הכסף שלנו"

מטרת על: התלמידים ילמדו לנהל את כספם באחריות.

מטרות ביניים:

- התלמידים ילמדו כיצד מנהלים תקציב.
- התלמידים ילמדו את חשיבות החיסכון והדרכים לחסוך.
- התלמידים ילמדו מהו בנק? האם בכלל צריך חשבון בנק? ובמידה והם החליטו שהם רוצים לפתוח חשבון, התלמידים ילמדו כיצד עושים סקר שוק ומשווים בין התנאים המוצעים על ידי הבנקים השונים.
- התלמידים ילמדו כיצד לנהל מעקב אחר הפעילות בחשבון הבנק.

קונספט:

יוצג הספור של גל, נערה בת 15, שמתעדת את הצעדים הפיננסיים הראשוניים שלה: "הסטורי של גל, אחת שלוקחת ללב אבל יודעת להחזיר" דרך הסיפור, התלמידים יתמודדו עם הדילמות שגל עוברת ויצטרכו להחליט מה כדאי לה לעשות. הסיפור והדילמות יוצגו באמצעות מצגת ושאלות שניתן לענות עליהן בעל פה.

נושא	מטרה	משך
הצגת הספור של גל, ומטרות השיעור		5 דקות
חלק 1: ניהול תקציב	התלמידים ילמדו את חשיבות ניהול התקציב ויתנסו בתכנון ראשוני שלו.	10 דקות
חלק 2: ניהול חיסכון	התלמידים ילמדו על חשיבות החיסכון ויתרונותיו	10 דקות

10 דקות	התלמידים ילמדו מהו בנק? האם בכלל צריך חשבון בנק? ובמידה והם החליטו שהם רוצים לפתוח חשבון התלמידים ילמדו כיצד עושים סקר שוק ומשווים בין התנאים המוצעים על ידי הבנקים השונים.	חלק 3 : מהו בנק, עריכת סקר שוק טרום פתיחת חשבון, חשיבות המעקב אחר מצב החשבון
5 דקות		סיכום: מה למדנו

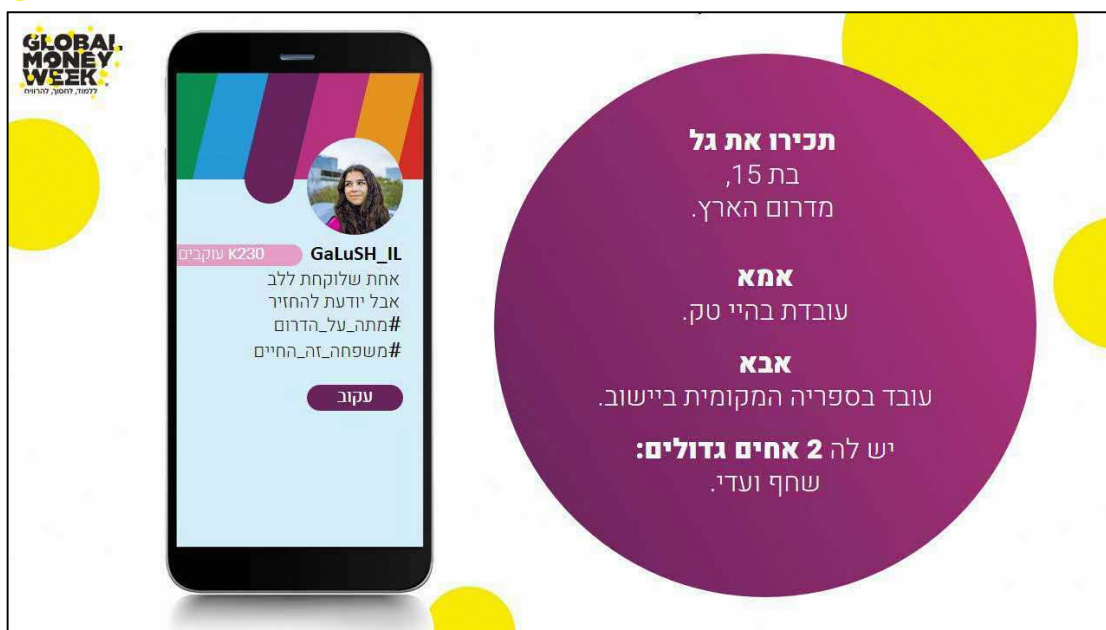

אתם אמנם עוד בבית ספר, אבל הזמן עובר מהר... וכך עולה גם הצורך **בניהול הכסף שלכם**

בהמשך נציג מקרה שיעזור לכם לקבל **ידע על:**

- תקציב**
מה זה?
ומדוע כדאי לנהל כזה?
- חיסכון**
מדוע זה חשוב?
- התנהלות מול הבנק**
מה חשוב לדעת על פתיחת חשבון?
ואיך לעקוב אחריו?

מטרת העל של השיעור היום היא שאתם תלמדו איך לנהל את כספכם באחריות. מה זה אומר? שתלמדו איך לנהל תקציב; למה ואיך כדאי לחסוך, האם אתם בכלל צריכים לפתוח חשבון בנק בשלב הזה של חייכם? במידה והחלטתם שכן, נלמד איך לעשות סקר שוק לפני פתיחת חשבון בנק ואיך לעקוב אחרי החשבון.

תכירו את גל
בת 15,
מדרום הארץ.

אמא
עובדת בהיי טק.

אבא
עובד בספריה המקומית ביישוב.

יש לה 2 אחים גדולים:
שחף ועדי.

כדי ללמוד את כל הדברים האלה אנחנו ניעזר ב"סטורי של גל". גל היא נערה מדרום הארץ. יש לה 2 אחים גדולים: שחף ועדי. אמא עובדת בענף ההיי טק ואביה בספרייה העירונית.

לפני כמה
חודשים שחף,
אחיה של גל,
עבר לגור בצפון.

גל מחליטה לעבוד, לחסוך
ללימודי נהיגה כדי להוציא רישיון
בשביל שתוכל להיות עצמאית
ולנסוע לבקר אותו בתדירות גבוהה.

לפני כמה חודשים, שחף, האח שהיא כה קשורה אליו, עבר לצפון הארץ. לגל יש חלום להוציא רישיון, לקנות רכב ולנסוע לבקר את שחף באופן עצמאי. כדי לחסוך לשיעורי נהיגה, היא מחליטה להתחיל לעבוד אחה"צ, ונחשפת בפעם הראשונה לדילמות ולהחלטות פיננסיות ראשונות.

**הם מסכמים יחד:
אם גל תצליח לחסוך ללימודי הנהיגה,**
לאחר שתוציא רישיון היא תוכל לקחת את
הרכב המשפחתי לנסיעות לצפון
(אחרי שתסתיים תקופת המלווה, כמובן)
ובשנתיים הראשונות הם גם יממנו את
הוצאות הדלק.

ההורים של גל תומכים בהחלטה שלה ונותנים לה עוד מוטיבציה לחסוך – אם תצליח
באתגר היא תוכל להשתמש ברכב המשפחתי לנסיעות לצפון והם יממנו את הוצאות הדלק
בשנתיים הראשונות.

**גל מוצאת עבודה.
אחרי 3 חודשים
היא מבינה שאינה
מצליחה לחסוך
מספיק כסף
ללימודי
הנהיגה...**

אין לדעתכם
מצליחים
לנהל נכון
את הכסף?

גל עובדת קשה 3 חודשים, אבל לא מצליחה לחסוך מספיק. שאלו את התלמידים מה
לדעתם גל יכולה לעשות? אספו תשובות ונסו לזקק עם התלמידים עיקרון משותף.

GLOBAL MONEY WEEK
ללמוד, לחסוך, להרוויח

CaLuSH_IL

👍

#זמן_תקציב

תכנון הוצאות והכנסות
בתקופה מסוימת –

הוצאה = סכום כסף
שהוצאנו.

הכנסה = סכום כסף
שקיבלנו או הרווחנו.

כל הדרכים
מובילות
**לניהול
תקציב:**

הסבירו שהמפתח לניהול נכון של כסף הוא **ניהול תקציב**, כלומר תכנון הוצאות והכנסות במסגרת זמן מוגדרת.

GLOBAL MONEY WEEK
ללמוד, לחסוך, להרוויח

CaLuSH_IL

👍

#לומדת לתקצב

100 ש"ח שבועון טלפון
הוצאה קבועה

45 ש"ח סלט
הוצאה משתנה

**הוצאה/הכנסה
קבועה**
במהלך החודש:
תשלום/ קבלת כסף
המתבצע מדי חודש

**הוצאה/הכנסה
משתנה**
במהלך החודש:
תשלום/ קבלת כסף
שאינו מתבצע באופן
קבוע

הסבירו שהוצאות והכנסות יכולות להיות קבועות וניתן יהיה לצפות אותם במסגרת התקציב שלנו. הוצאות והכנסות משתנות פחות צפויות, אבל לפעמים אנחנו יכולים לדעת מראש על הוצאות והכנסות משתנות – למשל לפני יציאה לחופשה.

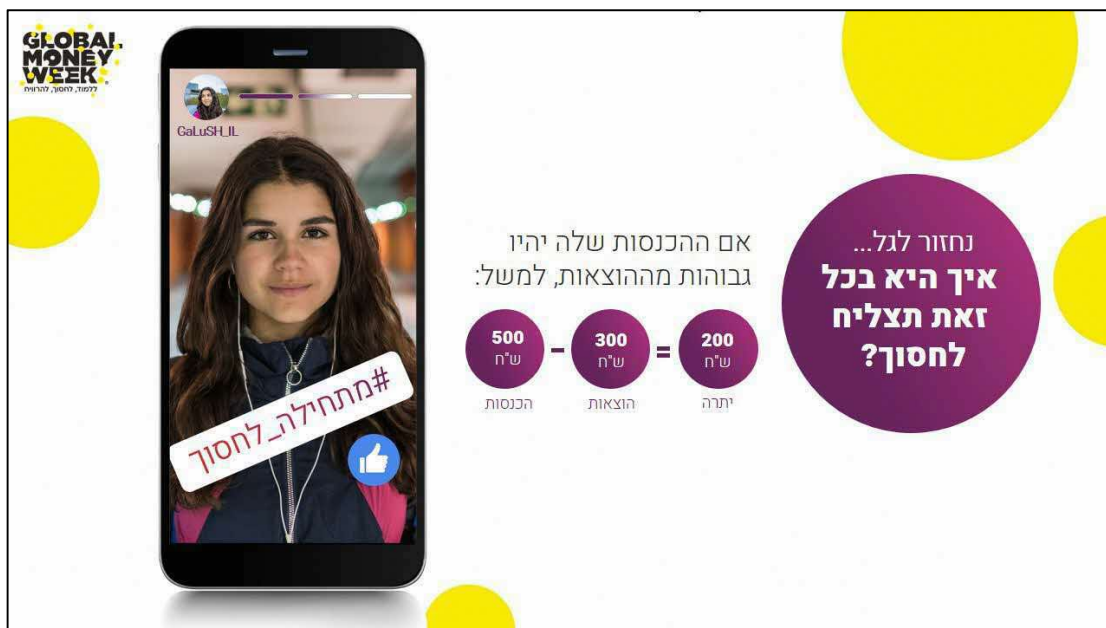
משימה

סווגו את סעיפי התקציב הבאים ל:
להכנסות / הוצאות | קבועות / משתנות

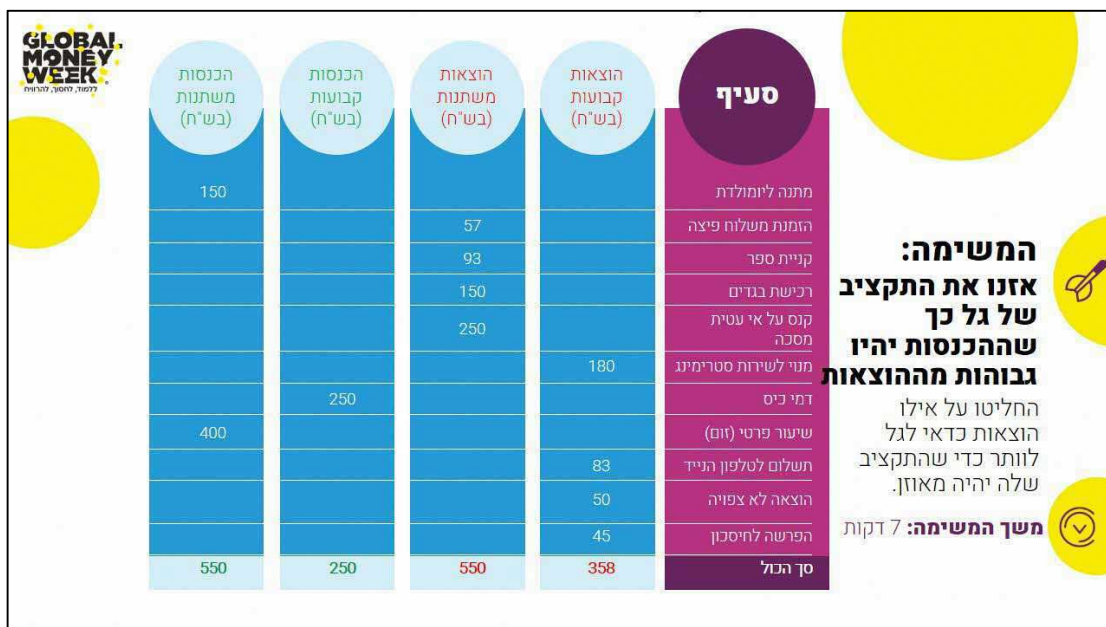
- 1 הזמנת משלוח פיצה – 50 ₪
- 2 תשלום משיעור פרטי בזום – 100 ₪
- 3 דמי כיס – 100 ₪
- 4 הפקדה חודשית לחיסכון – 180 ₪
- 5 נעליים חדשות – 320 ₪
- 6 מתנת יום הולדת מסבתא – 150 ₪
- 7 הטענת רב-קו – 50 ₪
- 8 קנס על אי עטית מסכה – 250 ₪

הכנסה משתנה	הוצאה משתנה
2 תשלום משיעור פרטי בזום – 100 ₪ 6 מתנת יום הולדת מסבתא – 150 ₪	1 הזמנת משלוח פיצה – 50 ₪ 5 נעליים חדשות – 320 ₪ 8 קנס על אי עטית מסכה – 250 ₪
הכנסה קבועה	הוצאה קבועה
3 דמי כיס – 100 ₪	4 הפקדה חודשית לחיסכון – 180 ₪ 7 הטענת רב-קו – 50 ₪

- סכום הכסף שאנחנו מוציאים על בילויים כמו יציאה לסרט או נעליים חדשות, משתנה בכל חודש. לכן אלו הן **הוצאות משתנות**.
- סכום הכסף שאנחנו שמים בצד לחיסכון או שאנחנו מוציאים על מוצרים שקנינו בתשלומים (כמו טלפונים ניידים) נוטה להישאר אותו הדבר בכל חודש. לכן אלו הן **הוצאות קבועות**.
- סכום הכסף שאנחנו מכניסים מעבודות מזדמנות, כמו בייביסיטר, משתנה בכל חודש. לכן זאת **הכנסה משתנה**.
- כמות הכסף שאנחנו מקבלים בדמי כיס נוטה להישאר אותו הדבר בכל חודש. לכן זאת **הכנסה קבועה**.

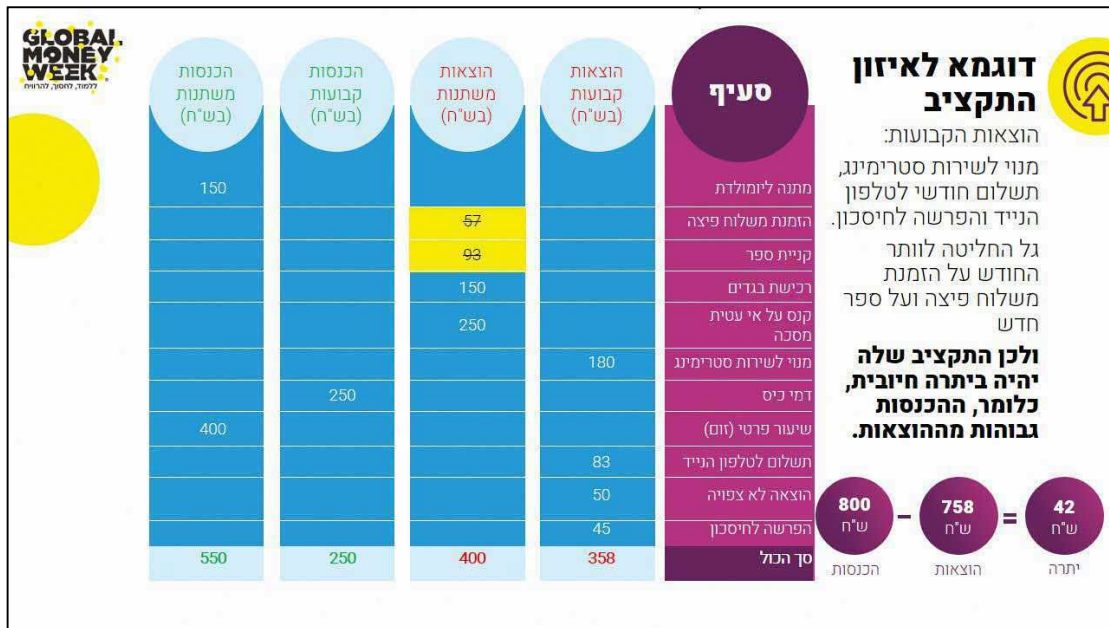

הסבירו לתלמידים שכדי לחסוך, צריך לאזן את התקציב כך שתישאר יתרה מההכנסות, אותה נייעד לחיסכון.

הנחו את התלמידים להתייעץ עם היושבים לצידם: החליטו יחד על אילו הוצאות גל יכולה לוותר ומהו הסכום שתוכל לחסוך.

בתום המשימה, בקשו מ-2-3 זוגות לספר על אילו הוצאות החליטו לוותר ואיזה סכום גל תוכל לחסוך לאחר איזון התקציב.

הציגו לתלמידים דוגמא להוצאות שאפשר לוותר עליהן כדי לאזן את התקציב. הסבירו שלחילופין ניתן להגדיל את ההכנסות.

#סופה של תקופה

קופת החיסכון שלי מגיל 12

עדי אח של גל מעודד אותה ואומר לה שהיא צריכה לחסוך יותר ברצינות. **גל מתחילה ללמוד על ניהול חיסכון.**

לחסוך? איפה בדאי לדעתכם אז...

לאחר איזון התקציב, לגל יש יתרה שאותה היא יכולה לחסכון. הציגו לתלמידים את השאלה: איך לדעתם בדאי לה לחסוך? איפה אפשר לחסוך?

נזיל = חיסכון שבו הכסף זמין לנו.

קשיח = חיסכון שבו הכסף אינו זמין לנו באופן מיידי.

בחסכון השאלה היא:
האם הכסף צריך להיות זמין לכם?

הסבירו את ההבדל בין חיסכון נזיל וקשיח - כדי להחליט איפה כדאי לחסוך, עלינו להבין אם אנחנו נזדקק לכסף בזמן הקרוב או שהכסף יכול להיות סגור למשך תקופה שתוגדר מראש.

מיינו את סוגי החיסכון הבאים ל:
חיסכון נזיל / חיסכון קשיח

- 1 לשמור במגירה / צנצנת
- 2 לשמור את הכסף בארנק
- 3 קניית מט"ח (מטבע חוץ כמו דולר)
- 4 השקעות
- 5 לפתוח תוכנית חיסכון בבנק / גוף חוץ בנקאי
- 6 לשמור את הכסף בעובר ושב בחשבון הבנק
- 7 לשמור את הכסף בכספת של ההורים

GLOBAL MONEY WEEK
ללמוד, לחסוך, להרוויח

תוצאות

נזיל

- 1 לשמור במגירה / צנצנת
- 2 לשמור את הכסף בארנק
- 3 קניית מט"ח (מטבע חוץ כמו דולר)
- 6 לשמור את הכסף בעובר ושב בחשבון הבנק
- 7 לשמור את הכסף בכספת של ההורים

קשיח

- 4 השקעות
- 5 לפתוח תוכנית חיסכון בבנק / גוף חוץ בנקאי

הסבירו את ההבדל בין חיסכון קשיח לחיסכון נזיל.

GLOBAL MONEY WEEK
ללמוד, לחסוך, להרוויח

ריבית – מחיר השימוש בכסף
בזמן נתון: הסכום (באחוזים) שניתן להרוויח מפיקדון שחסכנו בבנק/בגוף חוץ בנקאי, או הסכום (באחוזים) שיש לשלם על הלואה שלקחנו מהבנק/מגוף חוץ בנקאי.

* שיעור הריבית המוצג הוא להמחשה בלבד

גל בחרה בתכנית חיסכון בריבית של 1%

במקרה שלנו זהו הסכום שיצטבר בחיסכון של גל אחרי שנה:

5,000 ש"ח × 1.01 = 5,050 ש"ח

השקעה ריבית סך החיסכון

הסבירו שהיתרון העיקרי בחיסכון קשיח הוא שהחוסך מקבל ריבית תמורת הכסף שהפקיד. שיעור הריבית קובע את כדאיות החיסכון – ככל ששיעור הריבית גבוה יותר נוכל להרוויח יותר מהחיסכון. הדגישו ששיעור הריבית המוצג הוא להמחשה בלבד, וזהו לא שיעור הריבית שהם יקבלו בימים אלו על החיסכון, כי כיום הריבית במשק נמוכה.

**GLOBAL
MONEY
WEEK**
ללמוד, לחסוך, להרוויח

**יתרונות
נוספים
לחיסכון:**

- 1. ערך הכסף** - אפשרות להגדיל את ערך הכסף על ידי קבלת ריבית בגין ההפקדה.
- 2. יצירת מחויבות** - הפקדה קבועה, גם בסכומים קטנים, יוצרת מחויבות לאורך זמן ויכולה לשנות את ההתנהלות הפיננסית שלנו לטובה.
- 3. שמירה על הכסף** - כסף שהופקד בבנק / בגוף חוץ בנקאי, נשמר היטב, בשונה ממזומן שייתכן ויאבד או ייגנב.

בנוסף לריבית שנרוויח בחיסכון קשיח, הסבירו שההפקדה יוצרת מחויבות ויכולה לסייע לנו להתנהל טוב יותר מבחינה פיננסית.. יתרון נוסף הוא שהפקדת הכסף בבנק או בגוף חוץ בנקאי שומרת על הכסף ומפחיתה את החשש מאובדן/גניבה של הכסף.

**GLOBAL
MONEY
WEEK**
ללמוד, לחסוך, להרוויח

חשבון בנק

שוקלת לפתוח חשבון בנק, באמצעותו היא תנהל את הכסף שלה ואת ההכנסות וההוצאות שלה ביום - יום.

#לפתוח_א_לא_לפתוח

הסבירו שלאחר שגל שקלה היטב היא הגיעה למסקנה שבעת הזאת, היא יכולה לפתוח חשבון בנק על מנת לנהל את הכסף שלה. הדגישו לתלמידים שעליהם לשקול היטב האם הם אכן צריכים לפתוח חשבון בנק בשלב זה של חייהם. במידה והם מחליטים בהתאם לצרכים שלהם הם רוצים לפתוח חשבון בנק עליהם להכיר מספר נקודות חשובות שיש לבדוק טרם פתיחת החשבון.

משימה

מה חשוב לבדוק לפני שפותחים חשבון בנק?

דרגו את הפרטים הבאים לפי: הכי חשוב (1) והכי פחות חשוב (4)

- 1 המתנה שמוצעת במועד פתיחת החשבון
- 2 שעות פעילות המוקד הטלפוני של הבנק
- 3 אפשרויות הניהול והמעקב אחר החשבון
- 4 התנאים שהבנק מציע (עמלות, ריביות, מסלולי חסכון, אמצעי תשלום) ועד איזה גיל ההטבות המוצעות בתוקף

אפשרויות ניהול ומעקב חשבון	שעות פעילות המוקד הטלפוני	עמלות	המתנה שמוצעת בפתיחת חשבון	בנק
אתר, אפליקציה, צ'ט, מכשיר אוטומטי בסניף	08:00-20:00	אין עמלות עד גיל 18	אזניות אלחוטיות	בנק א'
אתר, אפליקציה, מכשיר אוטומטי בסניף	08:00-17:00	אין עמלות עד גיל 18 אלא אם ביצעת מעל 5 פעולות בחודש	טאבלט	בנק ב'
אתר, מכשיר אוטומטי בסניף	08:00-18:00	אין עמלות עד גיל 18	מנוי לשירות סטרימינג	בנק ג'

גל עשתה סקר שוק

והשוותה בין התנאים ש-3 בנקים מציעים לה.

קחו 5 דקות והתייעצו עם התלמיד/ה שיושב לצידכם:

באיזה בנק כדאי לגל לדעתכם לפתוח חשבון בנק?

הסבירו שגל ביצעה סקר שוק, והשוותה את התנאים שהבנקים השונים הציעו לה. הנחו את התלמידים להתייעץ עם התלמידים שיושבים לצידם: על סמך סקר השוק שגל ערכה החליטו יחד באיזה בנק כדאי לה לפתוח חשבון. בתום המשימה, בקשו מ-2-3 זוגות להסביר באיזה בנק בחרו ולמה.

GLOBAL MONEY WEEK
ללמוד, לחסוך, להרוויח

אפשרויות ניהול ומעקב חשבון	שעות פעילות המוקד הטלפוני	עמלות	המתנה שמוצעת בפתיחת חשבון	בנק
אתר, אפליקציה, צ'ט, מכשיר אוטומטי בסניף	08:00-20:00	אין עמלות עד גיל 18	אזניות אלחוטיות	בנק א'
אתר, אפליקציה, מכשיר אוטומטי בסניף	08:00-17:00	אין עמלות עד גיל 18 אלא אם ביצעת מעל 5 פעולות בחודש	טאבלט	בנק ב'
אתר, מכשיר אוטומטי בסניף	08:00-18:00	אין עמלות עד גיל 18	מנני לשירות סטרימינג	בנק ג'

בנק א' עדיף באופן מובהק
ב-3 מהקטגוריות החשובות ביותר:

- אין עמלות.
- זמינות גבוהה של המוקד הטלפוני.
- אפשרויות המעקב אחר הפעילות בחשבון הן מגוונות.

הסבירו שכלקוחות של בנק, מתנת ההצטרפות לא חשובה ועלינו לבדוק את תנאי ניהול החשבון, במידה וניתן פטור מעמלות צריך לברר עד מתי הוא יינתן, לבדוק את אפשרויות המעקב אחר הפעילות בחשבון המוצעות על ידי הבנק, לבחון את זמינות הבנקאים ואת זמינות המוקד הטלפוני. חשוב שנוכל תמיד לעקוב אחר החשבון ולהכיר את הפעילות הפיננסית שלנו.

GLOBAL MONEY WEEK
ללמוד, לחסוך, להרוויח

גם משכורת וגם מתנה מסבטא! **בום!**

הבנקאי גילה לי על האפליקציה וזהו **אני עצמאית!**

לעקוב אחרי חשבון הבנק? **קל...**
פעולות אחרונות

תיאור	זכות	חובה	יתרה
מתנה מסבטא	100		₪215.15
משכורת	300		₪515.15
סעינת נרטיס		400	₪115.15

#תעקבו_תמיד_אחרי_חשבון_הבנק_שלכם

הסבירו שהמעקב אחר החשבון חשוב כדי לראות ההתנהלות הכספית שלנו וכמה כסף יש לנו. כאשר אנו עוקבים אחר הפעילות הפיננסית יכולת השליטה שלנו על ההתנהלות הכספית טובה יותר ונוכל לעקוב אחר הכספים שאנו מוציאים או מקבלים לחשבון.

ניתן לעקוב אחר החשבון במגוון דרכים שהבנק מציע, אחת מהן היא האפליקציה של הבנק המאפשרת לנו לעקוב אחרי החשבון בכל זמן. כדאי לבדוק את החשבון בתדירות גבוהה, מדי כמה ימים.

אחרי שנתיים של עבודה קשה וחיסכון מחושב, **גל סוף סוף חסכה מספיק** כדי לממן את לימודי הנהיגה!

3.1
מתחילה שיעורי נהיגה

הסבירו שההשקעה והמחשבה קדימה משתלמת ועוזרת לנו להגשים תוכניות.

זיכרו:

- נהלו **תקציב מאוזן**, והקפידו שההכנסות שלכם יהיו גבוהות מההוצאות.
- **הקפידו לחסוך** סכום קבוע מידי חודש.
- אם החלטתם לפתוח חשבון בנק, בצעו **סקר שוק והשוו** את התנאים בין הבנקים השונים.
- **נהלו מעקב** אחר הפעילות הפיננסית שלכם.

סכמו את השיעור והדגישו בפני התלמידים את הטיפים הבאים שיסייעו להם לרכוש כלים ומיומנויות להתנהלות פיננסית נכונה.
הודו לתלמידים על ההשתתפות וההקשבה.